

Сучасний санаторно-курортний комплекс "Миргород" знаходиться в центрі України, у найбільш екологічно чистій зоні нашої держави – на Полтавщині. Саме тут, на мальовничих берегах річки Хорол, потопаючи в зелені берізі і сосен, розташований цей райський куточок. Жива вода миргородської оздоровниці – цілюща "Миргородська" – заслужила світову славу своїми природними лікувальними властивостями і щороку приваблює сюди понад 30 тисяч відпочиваючих з майже 30 країн світу.

До складу санаторно-курортного комплексу входять чотири санаторії: "Хорол", "Миргород", "Полтава", "Березовий гай" – та розвинена інфраструктура для оздоровлення і відпочинку. Крім основного спрямування курорту – лікування захворювань органів травлення і порушень обміну речовин, кожен санаторій має ще й власну спеціалізацію. Тут ефективно оздоровлюють при цукровому діабеті, неспецифічних захворюваннях бронхо-легеневої системи, захворюваннях серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату, сечостатевої системи та інших. Тобто мова йде про системне оздоровлення всього організму.

Унікальні рекреаційні можливості, цілющі природні чинники, високопрофесійні лікарі, добре підготовлений персонал, найсучасніша лікувально-діагностична база роблять "Миргородкурорт" однією з найпотужніших оздоровниць Європи. А широкий вибір SPA-процедур, сучасні лікувальні басейни, цілющі грязі, спелео-, оро-, кріо-, грудотерапії, десятки фізпроцедур, вдале поєднання усіх родзинок курортного лікування з насиченою культурною програмою приваблюють відпочиваючих у будь-яку пору року.

Вступаючи у володіння курорту "Миргород", Ви опиняєтеся у країні своєї мрії: Ви тут головні, забезпечені всім необхідним, усі Ваші проблеми вирішують гостинні господарі і саме тут на Вас чекають і Вас люблять!

Тож запрошуємо Вас на ефективне оздоровлення і незабутній відпочинок у «Миргородкурорт»,
наша адреса: м. Миргород, Полтавська область. 37 600,
вул. Гоголя 112, .
тел./факс: +38 (05355) 52125, 55269, 53265
www.mirgorodkurort.com.ua
skkmirgorod@poltava.ukrtel.net
Відчуйте радість життя!

М.Л. Кирилук, В.С. Волянська,
К.Е. Колесник, Л.І. Фісенко,
О.Д. Гавловський, Т.І. Малихіна

ЛІКУВАННЯ ДІАБЕТИЧНИХ АНГІОНЕЙРОПАТІЙ НИЖНІХ КІНЦІВОК НА САНАТОРНОМУ ЕТАПІ

МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Київ
ВИДАВЕЦТВО
КІМ
2010

УДК 616.379-008.64:617.58]-072(07)

ББК 54.15я7+54.58я7

Л 56

Рецензенти: В.В.Сжов, зав. кафедри фізіотерапії ФПО
Кримського державного медичного університету
ім. С.І. Георгієвського, д. мед.н., проф.
О.О. Хижняк, зав. відділом клінічної ендокринології ДУ
«Інститут проблем ендокринної патології
ім. В.Я. Данилевського АМН України,
доктор медичних наук, ст.н с.

*Рекомендовано Вченою радою Українського НДІ медичної реабілітації
та курортології МОЗ України (протокол №1 від 09.01.09 р.)
до друку як методичний посібник.*

Лікування діабетичних ангіонейропатій нижніх кінцівок на санаторному етапі / М.Л. Кирилук, В.С. Волянська, К.Е. Колесник та ін. – К.: КІМ, 2010. – 88 с.

ISBN 978-966-1547-41-3

У посібнику викладені сучасні погляди на патогенез діабетичних ангіонейропатій та полінейропатій нижніх кінцівок, їхня класифікація, клініко-інструментальна діагностика. Детально розглядаються методи бальнеотерапії та фізіотерапії цих ускладнень цукрового діабету із описанням механізму дії лікувальних чинників.

Посібник розрахований на лікарів-ендокринологів, реабілітологів-фізіотерапевтів, лікарів загальної практики та сімейної медицини.

УДК 616.379-008.64:617.58]-072(07)
ББК 54.15я7+54.58я7

ISBN 978-966-1547-41-3

© М.Л. Кирилук, В.С. Волянська, К.Е. Колесник,
Л.І. Фісєнко, О.Л. Гавлюк, Т.І. Маджуга, 2010

ЗМІСТ

Вступ	4
Діабетична мікро- і макроангіопатія нижніх кінцівок	7
Діабетична полінейропатія	18
Синдром діабетичної стопи	32
Лікування діабетичних ангіонейропатій	36
Бальнеотерапія	36
Грязелікування	46
Фізіотерапія	49
Література	81
Додаток 1. Діагностичні критерії цукрового діабету та інших порушень вуглеводного обміну	85
Додаток 2. Критерії компенсації вуглеводного обміну при цукровому діабеті при самоконтролі пацієнтами рівня глікемії	87